

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3225/2016. (XI. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.585/2015/10. sorszámú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztő gazdasági társaság (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján 2016. március 18-án nyújtotta be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.III.37.585/2015/10. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben megállapított tényállás szerint a Pest Megyei Kormányhivatal (I. rendű alperes) – a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (II. rendű alperes) kérelme alapján – a 2013. július 24. napján kelt PEB/040/1873-19/2013. számú határozatával egy uratlan ingatlant meghatározott összegű kártalanítás fejében kisajátított. A kártalanítás összegét a II. rendű alperes köteles volt bírói letétbe tenni, mivel az ingatlan-nyilvántartásban a tulajdonos nem volt feltüntetve. Az ingatlan-nyilvántartás szerint az indítványozót az ingatlanon termelészövetkezeti földhasználati jog illette meg.
- [3] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2015. február 18. napján kelt 8.K.28383/2013/18. sorszámú ítéletében elutasította az indítványozó (felperes) keresetét, amelyben a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését és az I. rendű alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte arra hivatkozással, hogy a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 9. § (1) bekezdése alapján kártalanításra jogosult, mivel a kisajátított ingatlanon termelészövetkezeti földhasználati jog illette meg. Az ítélet indokolása szerint a közigazgatási hatóság helytállóan állapította meg, hogy a termelészövetkezeti földhasználati jog nem azonos a Kstv. 9. § (1) bekezdésében meghatározott tulajdonjoggal, továbbá a kisajátított ingatlanért az indítványozó (felperes) mint tulajdonos részére nem állapítható meg kártalanítás, mivel az indítványozó (felperes) a kisajátítási eljárásban nem tudta igazolni jogosultságát.
- [4] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2015. november 17-én kelt Kvf. III. 37.585/2015/10. sorszámú ítéletében hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet. A Kúriának arról kellett döntést hozni, hogy a termelészövetkezeti földhasználati joggal rendelkező jogosultat a termőföld kisajátítása esetén megilleti-e a kártalanítás. A Kúria a Kstv. 9. § (1) bekezdésének értelmezése tekintetében osztotta a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében foglaltakat. A Kúria hivatkozott arra is, hogy a Kstv. 9. § (2) bekezdése, miszerint a megszünt jogokért járó kártalanítást az ingatlan tulajdonjoga elvonásáért járó kártalanításnál figyelembe kell venni, az adott ügyben nem volt alkalmazható, mivel az indítványozó (felperes) joga nem a kisajátítás folytán szűnt meg. Ezen túlmenően megjegyezte, hogy nem csak a földhasználati jog szűnt meg, hanem a termelészövetkezet is, amelyet a földhasználati jog megilletett. Továbbá kiemelte, hogy a kisajátított ingatlan a kárpótlási földalapba van kijelölve, melynek következtében az ebből a földalapról jogosultságot szerzőknek lesz joga a kártalanítás összegére.
- [5] Az indítványozó szerint a kifogásolt bírói döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, valamint I. cikk (3) bekezdését. Az indítványozó ennek alátámasztására előadta, hogy „a Kúria a jogbiztonság követelményét sértette meg azon döntésével, indokolásával, amikor egy napjainkban már nem szabályozott, azonban továbbra is élő, fennálló, (sajátosságából eredően) tulajdonosi jogosítványokkal »felvértezett« jogintézményt, nevezetesen a szövetkezeti földhasználati jogot egyszerűen „megszüntetett”, illetve megszűntnek mondott ki ítéletével, ezzel ugyanis a Kúria azt mondta ki, hogy a szövetkezeti földhasználati jogra sem jogok se kötelezettségek nem épülnek.”

- [6] Az indítványozó – az Alkotmánybíróság Hivatalának hiánypótlási felhívását követően – 2016. július 7. napján kiegészítette indítványát. Ebben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozva megismételte korábbi érveit.
- [7] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indoklással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [8] Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, így érintettsége a támadott ítéletekkel összefüggésben egyértelműen megállapítható. Az Abtv. 27. §-a azonban nem csupán az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben való érintettséget követeli meg, hanem feltételezi az összefüggést az alapügy és az alkotmányjogi panasz eljárás között. Az alapügyben való érintettség az alkotmányjogi panasz eljárás szükséges, de nem elégséges feltétele. Az alkotmányjogi panasz funkciója a jogorvoslat, amely az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét feltételezi. Ezért az alkotmányjogi panasz érdemben csak akkor bírálható el, ha az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jogai sérelmét látja.
- [9] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság és az annak részét képező jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint csak kivételes esetekben – a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében – van helye {3062/2012. (VII.26.) AB határozat, Indoklás [171]; {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indoklás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indoklás [10]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indoklás [9]; 3324/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indoklás [9]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indoklás [11]}. Jelen alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére nem lehet alappal hivatkozni, mivel az önmagában nem veti fel az indítványozó Alaptörvényben garantált jogainak sérelmét.
- [10] Hasonlóképpen nem lehet önmagában az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésben foglalt rendelkezésre sem hivatkozni Alaptörvényben foglalt jog megjelölése nélkül. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése ugyanis az alapjogok korlátozásának mércéjéről rendelkezik, de önmagában nem biztosít alapjogot.
- [11] Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek, mivel egyetlen alapjogának sérelmére sem hivatkozott, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. október 24.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/895/2016.

